

Biomass energy register
for sustainable site development for
European regions

Numer kontraktu: EIE/07/595/SI2.499697

BEn

**Rejestr potencjału energetycznego biomasy dla
zrównoważonego rozwoju Regionów Europejskich**
Intelligent Energy – Europe (IEE)

Horizontal Action: Bio Business Initiative

Deliverable D2.2: Zalecenia dla tworzenia sieci współpracy

Autorzy: IETU, Janusz Krupanek i zespół Ben

Data: Maj 2009

1.	<i>Wprowadzenie</i>	3
2.	<i>Po co współpracować?</i>	3
2.1.	<i>Rola sieci w zrównoważonym rozwoju lokalnym</i>	3
2.2.	<i>Tożsamość sieci</i>	3
2.3.	<i>Obszary współpracy</i>	3
2.4.	<i>Wymiary współpracy</i>	4
3.	<i>Kto powinien zostać włączony do sieci i w jaki sposób ?</i>	4
3.1.	<i>Kluczowi aktorzy</i>	4
3.2.	<i>Reprezentowanie interesów</i>	4
3.3.	<i>Przewodnictwo</i>	5
3.4.	<i>Otwartość</i>	5
4.	<i>Jak zorganizować i zarządzać siecią?</i>	5
4.1.	<i>struktura sieci</i>	5
4.2.	<i>Zarządzanie działalnością sieci</i>	5
4.3.	<i>Świadomość, komunikacja i język</i>	6
4.4.	<i>Aspekty prawne i finansowe</i>	6
4.5.	<i>Ocena działalności sieci</i>	6
5.	<i>Jak współpracować?</i>	6
5.1.	<i>Narzędzia i podejścia</i>	6
5.2.	<i>Działania wspierające</i>	7
5.3.	<i>Zarządzanie wiedzą</i>	7
5.4.	<i>Komunikacja</i>	8
6.	<i>References (Good practice examples)</i>	8

1. Wprowadzenie

Celem sformułowanych zaleceń jest ułatwienie nawiązywania regionalnej współpracy w zakresie efektywnego wykorzystania biomasy dla celów energetycznych przez lokalne społeczności. Należy zaznaczyć, że warunki współpracy w regionie różnią się w zależności od sytuacji w kraju, zaawansowania wykorzystania energii z biomasy, warunków prawnych i ekonomicznych. Zalecenia dotyczą najważniejszych i najbardziej powszechnych zagadnień, które powinny zostać wzięte pod uwagę w trakcie rozwijania sieci współpracy.

2. Po co współpracować?

2.1. Rola sieci w zrównoważonym rozwoju lokalnym

- Podaj przesłanki podjęcia współpracy oraz rozpoznaj lokalne potrzeby. Zorganizuj spotkanie/spotkania (nieformalne, formalne) z potencjalnie zainteresowanymi interesariuszami. Ważne jest, aby być świadomym, kto i dlaczego przystępuje lub przystąpi do współpracy. Do tego celu można wykorzystać analizę SWOT przeprowadzoną z udziałem lokalnych partnerów.
- Określ, wspólnie z regionalnymi partnerami, wizję/cele współpracy w zakresie regionalnego zarządzania strategicznego, na przykład: zwiększenie zaufania, stymulowanie inwestycji, upowszechnienie przykładów, transfer technologii, zintegrowanie polityk na poziomie lokalnym, wzmocnienie kompetencji. Jaki jest wymiar polityczny współpracy – np. lobbowanie na rzecz polityk krajowych.
- Pomyśl o konkretnych działaniach do realizacji i skoncentruj się na rezultatach.

2.2. Tożsamość sieci

- Pamiętaj o kontynuacji podjętych działań. Traktuj współpracę jak kulturę i wartość dodaną. Wzbudź zaufanie, uwzględnij możliwe perspektywy, ustal cele.
- Zidentyfikuj podjęte wcześniej działania w regionie i ustal, kto podjął współpracę i w jakim zakresie. Wykorzystaj do tego celu kontakty osobiste, informacje w mediach, internet. Ustal, czy te działania obejmują obszar Twoich zainteresowań? W miarę możliwości pomyśl o koordynacji działań lub stwórz warunki do wymiany informacji między siecią a podjętymi wcześniej działaniami.
- Sieć powinna być rozpoznawalna przez decydentów i społeczeństwo dzięki dobrej reprezentacji i efektywnej komunikacji.
- Rozpoznaj wspólne interesy w ramach szerokiej dyskusji z lokalnymi partnerami – zastosuj np. burzę mózgów. Zidentyfikuj wspólne wartości, potencjalne konflikty i obszary wzajemnego porozumienia.

2.3. Obszary współpracy

- Zdefiniuj obszary regionalnej współpracy. Do tego celu zaleca się wykorzystanie analizy SWOT (w trakcie tego procesu zostaną przedyskutowane i wypracowane kluczowe

tematy). Zdefiniuj warunki brzegowe i różne wymiary rozwoju wykorzystania energii z biomasy w regionie (np. przygotowanie master planu dla zdefiniowania regionalnego rozwoju, określenia istotnych zagadnień związanych z odnawialną energią: rozwój infrastruktury, logistyka wykorzystania energii dla potrzeb energetycznych).

2.4. Wymiary współpracy

- Zdefiniuj, na jakim poziomie współpracy możesz zrealizować cele (lokalne, regionalne, międzynarodowe). Poszukaj partnerów i możliwości współpracy z innymi sieciami działającymi na różnych poziomach.
- Zdefiniuj funkcje sieci w kontekście bieżących praktyk zarządzania w regionie.

3. Kto powinien zostać włączony do sieci i w jaki sposób ?

3.1. Kluczowi aktorzy

- Zidentyfikuj odpowiednie grupy interesu i organizacje je reprezentujące. Uwzględnij biznes, organizacje pozarządowe i inne organizacje społeczne, administrację, centra kompetencyjne, dostawców biomasy, ich rolę i zakres odpowiedzialności. Pozwól im wyrazić swoje potrzeby i oczekiwania. Sporządź listę aktorów wspólnie z partnerami.
- Zadbaj o odpowiednie kompetencje sieci. Utwórz lub włącz do współpracy regionalne centrum kompetencyjne, które zapewni wiedzę i ułatwi realizację działań. Zaangażuj do współpracy instytucje naukowe i organizacje biznesowe.
- Wykorzystaj potencjał wysoko rozwiniętej społeczności praktyków. Zalecane jest silne wsparcie profesjonalistów i naukowców.
- Pamiętaj, że bardzo ważne jest osobiste zaangażowanie aktorów w działania sieci.
- Rozważ różne stopnie i formy zaangażowania aktorów w działalność sieci. Pamiętaj, że włączenie do współpracy zewnętrznych partnerów (rząd, banki, fundusze, jednostki administracyjne) jest bardzo ważne. Włącz ich jako obserwatorów, którzy mogą zaoferować wsparcie dla podejmowanych w regionie działań.

3.2. Reprezentowanie interesów

- Do określenia najbardziej efektywnych działań dochodzi się dzięki dyskusji nad różnymi perspektywami oglądu i wartościami. Istotne są kompetencje i zbilansowana struktura kluczowych interesariuszy.
- Uwzględnij interesariuszy reprezentujących możliwości rynku.
- Włącz silnych partnerów strategicznych, którzy mogą wesprzeć działania sieci zapewniając jednocześnie pole do prowadzenia dyskusji i podejmowanych decyzji.
- Uwzględnij relacje między partnerami/grupami lub sieciami (konflikt / wspólny interes, różne perspektywy).

3.3. Przewodnictwo

- Wybierz, w ramach przejrzystej procedury, rozpoznawalnych w społeczeństwie partnerów, jako liderów którzy mają potencjał do kierowania współpracą (kompetencje, rozpoznawalność, odpowiedzialność). Organizacje pozarządowe, administracja lub tworzone celowo organizacje, np. agencje państwowe są w szczególności zalecane.

3.4. Otwartość

- Pamiętaj o rozwijaniu współpracy jako o stopniowym procesie. Daj możliwość zaangażowania się nowych partnerów, uwzględnij nowe idee, pomysły, problemy i obszary współpracy. Wsparzuj nowych członków sieci. Zdefiniuj, krok po kroku, brakujących partnerów zgodnie z potrzebami i celami współpracy.

4. Jak zorganizować i zarządzać siecią?

4.1. struktura sieci

- Struktura sieci powinna odzwierciedlać potrzeby i cele regionalnej współpracy.
- Rozważ ustanowienie roli koordynatora pracy sieci, podział sieci na podgrupy, utworzenie jednostki planistycznej (np. mniejsze zespoły planistyczne), w przypadku dużych sieci lub ciała doradczego np. centrum kompetencyjnego.
- Zaleca się podzielenie sieci na podgrupy skupione na poszczególnych sektorach (biogaz, ogrzewanie biomasą, kogeneracja, aspekty finansowe i infrastrukturalne lub zorientowane na realizację celów szczegółowych (np. cel inwestycyjny).
- Rozważ różne podejścia w tworzenia sieci (organizacja nieformalna lub formalna) w zależności od przyjętych celów i zdefiniowanych działań.

4.2. Zarządzanie działalnością sieci

- Rozpocznij działalność sieci od zapoznania członków sieci ze sobą, rozpoznaniu problemów, wyrażenia potrzeb i oczekiwań przez partnerów.
- Zdefiniuj, w sposób jasny zakres odpowiedzialności członków sieci – pozwól partnerom określić ich zaangażowanie i zakres odpowiedzialności, unikaj mylących sygnałów dotyczących na przykład możliwości inwestycyjnych. Dotyczy to w szczególności udziału prywatnych firm i ofert technologicznych. Bądź pewny, co do możliwości współpracy i ambicji.
- Dobrze jest mieć sformułowaną i zaakceptowaną strategię lub mapę drogową działań i na bieżąco je weryfikować.
- Prowadź dokumentację prowadzonych działań, przygotuj formularz dla nowych członków sieci, opracuj krótkie i przejrzyste raporty publikowane w sieci internet.
- Rozpoznaj dokładnie zewnętrzne warunki dla tworzenia w regionie różnych możliwości w zakresie pozyskiwania energii z biomasy i działań sieci, w tym krajowe i europejskie mechanizmy wspierające, warunki prawne i istniejące organizacje – przygotuj okresowe przeglądy i upowszechnij je.

- Rozdziel partnerom lub utworzonym grupom szczegółowe zadania. Wykorzystaj ich potencjał i istniejące w regionie możliwości organizacyjne. Każdy partner ma swoje własne zasoby i możliwości, które można wykorzystać w trakcie tworzenia sieci – na przykład w zakresie upowszechniania działań, organizacji spotkań i uroczystości, komunikacji między różnymi sieciami.

4.3. Świadomość, komunikacja i język

- Dbaj o przejrzystość języka - eksperci porozumiewają się między sobą używając specjalistycznego żargonu na spotkaniach. Unikaj podejścia akademickiego.
- Ułatwiał nawiazywanie osobistych kontaktów, wymianę doświadczeń, dzielenie się wiedzą. Wykorzystaj bezpośrednie sposoby komunikowania się.
- Zapewnij dostęp do dobrych przykładów (publikacje, strony www) i referencji (otwarcie na wiedzę), zagwarantuj dostęp do ekspertów.
- Podejmij działania (seminaria, szkolenia) mające na celu zwiększanie świadomości społecznej w kontekście wykorzystania biomasy w celach energetycznych zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

4.4. Aspekty prawne i finansowe

- Jest parę organizacyjnych możliwości organizacji regionalnej współpracy. Zależą one od krajowych/regionalnych warunków. Utworzenie sieci może ułatwić działania zapewniające finansowanie. Dobrze jest, jeśli sieć jest zorientowana na prowadzenie ciągłych działań w regionie. Nie jest konieczne, aby jeden z partnerów odgrywał rolę organizatora. Na przykład lokalne agencje lub centra kompetencyjne finansowane ze środków publicznych mogą pełnić tę funkcję.
- Zapewnij finansowanie współpracy odpowiednio do ram czasowych i przyjętych do realizacji celów. Ważna jest kontynuacja i siła prowadzonej współpracy.

4.5. Ocena działalności sieci

- Konieczna jest ocena współpracy prowadzonej w ramach sieci i jej działalności. Najważniejsza jest ocena całościowej współpracy przez członków sieci wraz z wyrażeniem ich satysfakcji (ankieta). Ocena spotkań i szczegółowych działań jest również zalecana. Rezultaty oceny mają stymulować konkretne zmiany.
- Poszukuj przykładów efektywnej współpracy zarówno w kraju jak i w Europie. Doświadczenie innych sieci może służyć do celów benchmarkingu efektywności działania sieci, wykorzystaj dobre idee i metody.
- Zidentyfikuj i upowszechnij przykłady dobrej i złej praktyki w zakresie działalności sieci (publikacje, wywiady).

5. Jak współpracować?

5.1. Narzędzia i podejścia

Wybierz metody pracy odpowiednio do roli sieci (spotkania, panele dyskusyjne, seminaria).

- Planuj działalność – stwórz przejrzysty plan i zapewnij racjonalizację działań.
- Organizuj regularne spotkania z jasno określonymi celami, programem i raportowaniem. Pożądane są ożywione dyskusje.
- W przypadku bardziej formalnej współpracy, zalecane jest przygotowanie strategicznych dokumentów. Ponadto wskazane jest wykorzystanie logo, strony internetowej i materiałów promocyjnych.
- Odnieś się do zebranych wcześniej informacji i przeprowadzonego procesu konsultacyjnego.
- Zidentyfikuj/utwórz/rozwiń dobre projekty demonstracyjne w zakresie wykorzystania biomasy do celów energetycznych w regionie i w Europie. Jest wiele europejskich i krajowych przykładów dobrej praktyki wartych zaprezentowania w regionie.
- Zintegruj różne inicjatywy, aby zminimalizować liczbę spotkań.
- Rozważ podjęcie współpracy między działaniami sieci a innymi lokalnymi/regionalnymi inicjatywami – organizacje, działania, polityki. Zidentyfikuj je wspólnie z regionalnymi partnerami.

5.2. Działania wspierające

- Zalecane jest organizowanie kampanii, wizytacji, konferencji, spotkań, tur, demonstracji technologii (np. marketing) i innych inicjatyw. Powinny one zostać starannie zaplanowane zgodnie z oczekiwaniami partnerów.
- Rozpocznij wspólne działania wspierające - realizacja wspólnych projektów np. pomoc przy pozyskiwaniu funduszy.
- Zapewnij wsparcie dla procesu podejmowania decyzji w regionie, takich jak wybór możliwości technologicznych, przygotowanie dokumentacji (raport oddziaływania na środowisko, studia celowości zrealizowania inwestycji, projekty techniczne, kontakty ze społeczeństwem, marketing) przez przygotowanie zaleceń, przypadków referencyjnych, kontaktów z firmami i osobami, punkty kontaktowe, szkolenia.
- Zorganizuj wspólne inicjatywy z udziałem społeczności – konkursy, pikniki, uroczystości, spotkania, aby zintegrować sieć z lokalnymi/regionalnymi interesariuszami.

5.3. Zarządzanie wiedzą

- Wykorzystaj umiejętności dostępne w ramach sieci, aby analizować potrzeby społeczności, wzorce zachowań zwyczaje i style życia. Jeśli to konieczne, zaangażuj specjalistów, doradców lub skorzystaj z usług zewnętrznych.
- Zastosuj narzędzia wspierające dla upowszechnienia wiedzy, wymiany informacji np. strona www. Zbieraj i przechowuj materiały referencyjne: poradniki, kontakty łatwo dostępne przez społeczeństwo.

5.4. Komunikacja

- Przedstaw do publicznej wiadomości rezultaty działania sieci oraz informacje o podejmowanych działaniach. Wykorzystaj efektywne narzędzia komunikacji (strona www, postery, targi).
- Używaj rzeczowych argumentów w komunikacji z partnerami i społeczeństwem – z wykorzystaniem biomasy do celów energetycznych wiąże się bowiem wiele kontrowersji i wątpliwości.
- Sprawdź reakcję / oddźwięk wśród lokalnej społeczności (ankieta).
- Istotne jest wykorzystanie mediów w upowszechnianiu i informowaniu.
- Nawiąż kontakt z przeciętnymi ludźmi, np. pracownikami i mieszkańcami, którzy mogą stanowić dobry kanał informacyjny.

6. References (Good practice examples)

Name of organisation	Link
<i>The Baltic Biomass Network</i>	http://balticbiomass.com
<i>Kompetenzzentrum HessenRohstoffe HeRo</i>	http://www.hero-hessen.de
<i>Klaster 3*20</i>	http://klaster3x20.pl
<i>EC Baltic renewable Energy Centre (EC BREC)</i>	http://www.ecbrec.pl
<i>ABS Klaster</i>	http://www.abs-klaster.wroc.pl
<i>Waste Centre Denmark</i>	http://www.wasteinfo.dk
<i>The North Sea Bio Energy</i>	http://www.northseabioenergy.org
<i>Biomass Forum</i>	ben.mclaughlin@onenortheast.co.uk
<i>NREG</i>	rmachen@northumberland.gov.uk
<i>CoRE (Community Renewable Energy Ltd)</i>	ross@core.coop
<i>NEWFuels</i>	john.farquhar@northwoods.org.uk
<i>The Polish Chamber of Biomass</i>	http://www.biomasa.org.pl
<i>NETBIOCOF Integrated European Network for Biomass Co-firing</i>	http://www.netbiocof.net